

kontatu gabe barrenean gordetzen dituen kontu mingarriak. Bi lagunak bat etorri dira gorrotozko ekintza horiek eta hitzek ere autoestimuan eragina izan dezaketela agertzean, bereziki gaztetxoa zarenean eta zure identitatea osatzen ari zarenean.

Dardo bat denoi

Dardo bat jaurti dute gu guztion pentsamenduetara, jendarteak, orokorrean, moral bikoitza duela eta hipokresiaz jokatzeko duela salatuz. Errate baterako, ez dira gutxi «homosexualitatea ona da besteen etxean gertatzen denean» diotenak.

“Zaindu zure hitzak” argazki proiektuaren harira sortutako solasaldian aipatu duten bertze ideia bat izan da «etsaia homofoboak» direla pentsatzen dutela, baina homosexualak beraiek ere barneratuta duten homofobia ere kontuan izan behar dela.

Azaldu dutenez, batzuek bizitzen ari direna zerbait txarra dela uste dute. «Denok denetik dugula iruditzen zait, eta, beraz, nik ere badut homofobotik, arrazismotik...», adierazi du Garikanok.

Erasoak Madril erdian

Argazki proiektuan parte hartu duen lagun baten seme txikiena bisexuala da, eta androginoa, kontatu du Leonard Martinek. Harriak bota dizkiote. Madril erdian jendea erietxera eraman duten erasoak gertatu ziren iaz. «Homofobia existitzen da eta gradu oso altuetan. Gradu oso biolentoetan eta toki publikoan, matxismoa eta arrazismoa bezala. Eta ona da detektatzen jakitea eta lan egitea. Ekintzak egitea, erantzunak bilatzea eta batez ere gauzak onerako aldatzen ahalegintzea. Horretarako lan izugarria egin behar da, aliatuak bilatuz», diote bi gazteek aho batez.

Horretarako hagitx baliagarri ikusten dute Internet, nahiz eta, eurek giza eskubideen alde sarean lan egiten duten bezala, kontrako indarra egiten dutenek ere tresna berak baliatzen dituzten. Edozein modutan, erasoei aurre egiteko erreminta aunitz dauden garaian bizi garelako pentsatzen dute.

Sarearen bidez estereotipoak hausteko argazkiak munduan barna zabaltzen hasi dira dituzten kontaktuen laguntzaz. Adibidez, irudiekin azaldu nahi dute LGBT (Lesbiana, Gay, Bisexual eta Transexual) komunitateak kolektibo gisa borroka egiten badu ere, bertan denetik dagoela, toki guztietan bezala: «Aberatsak gara aniztasunean».

Ama bat eta aita bat ez, maitasuna

«Ume batek aita bat eta ama bat behar ditu», dio argazkietako batean lagun batek eusten duen kartelak. Hona erantzuna: «Ume batek maitasuna behar du».

Lagun bakoitzak estereotipo bat aukeratu du, bere bizian sarri aditu behar izan duena edo

arrazoi batengatik edo bertzeagatik ukitzen duena eta aldatu nahi duena. Emandako erantzunak ere pertsonalak dira, baina lagunarteko proiektua da eta denen artean ideiak partekatu eta terminoak zaindu dituzte.

Bertze kartel batek hala dio: «Ez dut ulertzen zergatik daukazu homosexualak zaretela agertzeko behar hori». Eta erantzuna: «Ez da homosexualak garelako esateko gogoia, duintasunez azaltzeko beharra baizik».

Belgradera

Guatemalara bidali dituzte argazkiak. Belgradera ere iritsi dira, toki adierazgarria, arriskutsua izan daitekeen lekura. «1990ean Harrotasunaren Eguna egiten saiatu ziren eta odol putzu batean bukatu zen ahalegina. 2010ean gauza bera. Joan den urtean berriro ahalegindu ziren eta ongi ateratu zen», esplikatu du Leonardek.

Hango aktibistentzat hagitx garrantzitsua izan zen argazkiak jasotzea eta beren asmoa da Harrotasunaren Eguna iristear dela egunero argazki bikote bana jartzea webgunean eta eguna ailegatzean denak zintzilikatzea.

Egitasmoak Gehituen web orrialdean eta aldizkarian ere izanen du lekua.

Pertsona legalak ala ilegalak

Herrialdearen arabera legalak ala ilegalak dira gay, lesbiana eta bisexualak. Errusian, “ez dira existitzen”. Iranen heriotza zigorra jaso dezakete. Eta, kilometro gutxi batzuk gorabehera, ezkon daitezke ala ez. Adibidez, Euskal Herrian, Bidasoaren alde batean edo bertzean bizi ezkontzeko eskubidea zeneukan ala ez. 2012an aldatu zen hori, Estatu frantsesak homosexualen arteko ezkontzak baimendu zituenean. Elkarriketatuek azpimarratu dute izaera erlijiosotik aparte, eskubide kontua dela ezkondu ahal izatea.

Leonardek eta Mattinek ikusten dute azken urteetan «aurrerapauso dezente» eman direla baina jendea hor gelditu dela, urrats gehiago egin gabe. Nabarmendu dute ez direla kontu pribatuak, giza eskubideak baizik. «Asko dago aldatzeko eta beharrezkoa da ikusgarri izatea», defendatu dute.

Urraketa, kolpetik edo pixkanaka

Homofobia sistema batek elikatzen duela eta horretatik bizi dela azpimarratu dute. «Ez da jipoia bakarrik. Pixkanaka-pixkanaka desgastea sortzen du. Giza eskubideak urratzeko bi modu daude, kolpetik edo gutxika-gutxika. Eta gutxika-gutxika osasunarentzat oso txarrak diren egoerak sor daitezke».

Horrekin erran nahi dute gure hitzek pertsonak markatzen dituztela. «Sartutako arantzak bezala dira. Ni markatu egin naute –onartu du Mattinek–, txarrerako eta onerako».

«Hori da, onerako ere bai, besteak beste horregatik zabilta orain aktibista», jarraitu du lagunak.

«Nakba» gehiagorik ez

Koldo Sagasti

A tzo zorigaizto-ko urteurrena gogoratu zuten palestinarrek, 1948ko maiatzaren 15ean mugimendu sionistak, aldebakarrez, Israelgo Estatuak aldarrikatu zutenekoa. Egun hartan abiatu zen palestinarren hondamendia, erbeste-geroztik, egunez egun eta oldarraldiz oldarraldi, etengabe-koa izan da eremu horretan bizi zirenen garbiketa etnikoa. 67 urte geroago errefuxiatuen kopurua biderkatu egin da, milioi eskas bat izatetik ia sei milioira; Palestina-remua zegokien lur azalaren %10era murriztu da; eta ur baliabideak, azpiegitura ekonomikoak, mugak eta itsasorako irteerak okupatzaileek kudeatzen dituzte. Egoera desorekatu eta bidegabe horretan urrats bat baino ez zaio geratzen Israeli duela zazpi hamarkada abiatutako bide orriari legalitate bermea emateko: nazioarteko komunitatearen onospena.

Azkenaldian, bolo-bolo dabil nazioartean Palestinako Estatuaren diskurtsoa. Ezker instituzionaleko alderdiek ere bere egin dute palestinarrek gaur egungo eremu eta baldintzetan estatua sortu beharrraren aldarrikapena (baita ezker abertzaleak ere). Baina ez al litzateke hori egungo egoerari zilegitasun bermea ematea? Balizko estatua palestinar zatikatua onartzeak, ezinbestean, Israelek urte hauetan guztietan burututako okupazioa ontzat hartzea ekarriko luke; eta bideraezina egingo luke nazioarteko legediak errefuxiatuei onartzen dien jaioterrietara bueltatzeko eskubidea. Baina, bereziki kezagarria dena: borondate onez estatua palestinarra aldarrikatzen duten horiek nor dira palestinarren galtzetan sartzeko? Palestinako herria burujabea izango bada, erabaki dezatela eurek nola antolatu euren gizartea, eta gu kezka gaitzen gutxieneko giza eskubideak errespeta daitezen: okupazioaren amaiera, errefuxiatuen itzulera eta eskubide berdintasuna. •